

Förstelärare bloggar

webb2.svedala.se/1larare

SVEDALA KOMMUN

Björn Persson, förstelärare på Svedala kommuns gymnasieskola Nils Fredriksson Utbildning.

Jag arbetar på introduktionsprogrammen på Nils Fredriksson Utbildning. I botten är jag utbildad SO-lärare för åren 4-9, men jag undervisar också mycket i matematik, vilket jag har gjort i snart nio år.

Mina elever har vanligtvis väldigt olika skolbakgrund, olika målsättningar och väldigt olika förutsättningar, så min undervisning tenderar att bli väldigt individanpassad.

Jag jobbar mycket med respons i direkt i undervisningen, för att kunna hjälpa varje elev framåt så mycket som möjligt oavsett var de befinner sig just nu. En förutsättning för detta är att jag måste ha en så bra relation som möjligt med var och en. Utan relationen får jag aldrig det mandat jag behöver för att kunna nå mina elever.

PEDAGOG OCH PERSON LÄRARE OCH MÄNNISKA, ELEV OCH INDIVID

13 MAJ 2015

Detta inlägg är inspirerat av Cornelia Falkentofts text "Ett Inbjudande Klassrum – Att fånga Studieatmosfären" som handlar om hur vi som pedagoger påverkar klassrumsklimatet genom hur vi bemöter våra elever. Min erfarenhet säger mig att relationen till eleverna är fundamentet för att undervisningen ska fungera. Utan en vettig relation är risken stor att undervisningen inte kommer att fungera för att småkonflikter med och mellan elever tenderar att ta väldigt mycket tid från den dyrbara undervisningen.

Med relationen kommer respekt och ömsesidighet, vilket ger mig som lärare det mandat jag behöver för att kunna stoppa konflikter och

"Om vi glömmer bort individerna som utgör elevgruppen så kan det bli väldigt svårt att genomföra vårt uppdrag..."

dåligt beteende. Men, att bygga och vidmakthålla en god relation till eleverna kräver en balansgång

mellan att förhålla sig professionell å ena sidan och personlig å den andra. Vi lärare har ju vårt uppdrag. Det får vi aldrig glömma. Men, om vi glömmer bort individerna som utgör elevgruppen så kan det bli väldigt svårt att genomföra uppdraget. Därför måste vi vara professionella men samtidigt tillåta oss att vara personliga.

Att vara personlig innebär att visa intresse för personen bakom eleven, att se och bekräfta personen på ett respektfullt sätt. Det kan vara så enkelt som att hälsa och fråga hur helgen varit. När jag börjar fråga eleverna om personliga frågor som rör t.ex. familj eller fritid så dröjer det inte länge förrän eleverna börjar intressera sig för mig som person och fråga mig samma

saker som jag frågar dem. Helt plötsligt har vi fått en kontakt som är lite djupare än vad klassrumssi-

tuationen normalt sett kräver. Vinsten med detta är (förutom att det är trevligare att veta något om de personer man har framför sig än att inte göra det) att jag helt plötsligt blir insläppt i en annan sfär, där det är mindre intressant för eleven att hitta på dumheter och bete sig oförsäkrat.

Jag tror att anledningen till detta är att i samma stund som en personlig relation etableras mellan lärare och elev, sker en förvandling. Jag förvandlas från att endast vara en lärare till att vara både lärare och människa, en individ med hjärta och känslor, precis som de. Den enda skillnaden mellan oss är de roller vi har i klassrummet och de erfarenheter vi bär med oss.

Att bli personlig innebär till viss del att visa sig sårbar. Är man sårbar måste man kunna lita på varandra. Däri ligger respekten. Då får jag även mandatet att vara den som bestämmer när det behövs, den som leder när det behövs och den som säger ifrån när det behövs. Jag får det mandatet för att eleverna vet att jag även kommer att lyssna på dem när det behövs. Detta

mandat kan jag aldrig ta. Det måste jag få. Annars får jag aldrig ett riktigt genomslag. Det handlar om förtroende.

I dag höjs det många röster för att det ska bli mer ordning och reda i klassrummen. Detta håller jag med om. Utan ordning och reda blir det ingen vettig studiero. En annan sak som ofta yttras i samma andetag som ordning och reda är att lärarna måste vara hårdare och kunna vidta disciplinära åtgärder för att hålla ordning. Detta tror jag däremot inte särskilt mycket på. Det låter i mina öron som en längtan tillbaka till ett samhälle som vi för länge sedan lämnat. Ett samhälle där auktoritet ska bygga

på rädsla snarare än på ömsesidighet och respekt. De lärare jag stött på som byggt sin auktoritet på rädsla har aldrig lyckats särskilt väl i klassrummet. De som tar för givet att deras roll automatiskt ger dem mandat och respekt får ofta lägga väldigt mycket tid och ener-

gi på att skälla och gorma (för att sätta sig i respekt snarare än att få den), vilket sällan ger ett särskilt konstruktivt klassrumsklimat. Varken läraren eller eleverna gynnas av detta.

Om jag väl lyckats skapa en god relation till eleverna så ökar mina möjligheter att kunna lotsa dem mot målet. Sannolikheten att min feedback når fram ökar dramatiskt om eleven jag riktar mig till anser att jag är en person som det faktiskt är värt att lyssna på.

Att diskutera:

- *Är respekt något vi med automatik kan förvänta oss? Är den inbyggd i lärarrollen?*
- *Är det rimligt, eller ens önskvärt, att förvänta sig att en lärare är genuint intresserad av sina elever på ett personligt plan?*
- *Var går gränsen för när man blir så personlig att man, som lärare, inte längre kan förhålla sig professionellt till sitt uppdrag och sina elever?*

FÖRSTELÄRARENS UPPDRAG I SVEDALA KOMMUN

En tjänst som förstelärare innebär ett starkt uppdrag med ökade krav på att utveckla egen undervisning, att följa med i skolforskning, att sprida kunskap och vara aktiv i det kollegiala samtalet för att utmana och stödja kollegor. I uppdraget ingår att vara en förebild för kollegor och att aktivt bidra till att synliggöra och verka för undervisning i enlighet med kommunens utvecklingsarbete.

Förstelärarens klassrum ska vara öppet för lektionsbesök av förvaltning, rektor, kollegor, föräldrar och inbjudna gäster och denne förväntas ha ett öppet och kritiskt förhållningssätt till sin praktik. Förstelärare förväntas också regelbundet blogga om sin undervis-

ning på "Förstelärare bloggar". Bloggandet är en del av kommunens kvalitetssäkring och syftar till att synliggöra förstelärarens undervisning för kollegor, rektorer men även till att synliggöra Svedalas utvecklingsarbetet för utomstående.

Den som är förstelärare i Svedala:

- visar på ett medvetet förhållningssätt till undervisning
- arbetar utifrån det utvecklingsarbete som sker i kommunen
- förbättrar resultat genom ett formativt förhållningssätt
- vågar vara och agera som positiv förebild för kollegor
- kan kommunicera och beskriva sitt arbete

Försteläraren ska arbeta för att alla elever ska lyckas och utifrån en vetenskaplig grund.